

(TUSSEN)UITSPRAAK VAN DE TUCHTCOMMISSIE

Kamer : Tucht
Leden van de kamer
(Kamervoorzitter) : dhr. mr. J.M.J.M. Doon
(lid) : mw. mr. A. Eichperger
(lid) : dhr. mr. R. Imhof
Zaaknummer : **T 2021019/2021-33-10**

In de zaak van:

1. Meldsters

[Meldster 1]
[Meldster 2]
[Meldster 3]
[Meldster 4]
[Meldster 5]
[Meldster 6]
[Meldster 7]
[Meldster 8]

2. Aanklager

Mr. J.B. Develing, namens de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (hierna: KNGU).

3. Betrokkene

[Betrokkene], [adres]
Gemachtigde: mr. A.W. Brantjes.

4. De procedure

- Op 16 december 2021 heeft de aanklager namens de KNGU tegen [Betrokkene] (hierna: betrokkene) aangifte gedaan van overtreding van het Algemeen tuchtreglement 2020.
- Bij brief van 6 januari 2022 heeft het ISR aan betrokkene mededeling gedaan van de aangifte tegen hem en betrokkene in de gelegenheid gesteld tegen de aangifte een verweerschrift in te dienen.
- Bij e-mail van 23 januari 2022 heeft de gemachtigde van betrokkene aan de tuchtcommissie verzocht om eerst te beslissen op het door hem te voeren ontvankelijkheidsverweer alvorens de zaak inhoudelijk te behandelen.
- De aanklager heeft zich bij e-mail van 25 januari 2022 tegen toewijzing van dit verzoek verzet, omdat het tuchtreglement hierin niet voorziet en de door betrokkene voorgestelde procedure tot onredelijke vertraging zal leiden.
- De tuchtcommissie heeft het verzoek van betrokkene bij brief d.d. 27 januari 2022 toegestaan onder de voorwaarde dat de gemachtigde van betrokkene instemt met de voorstelde termijnen voor het uitwisselen van de standpunten.
- De gemachtigde van betrokkene heeft daarmee ingestemd en op 4 februari 2022 een verweerschrift (beperkt tot formele verweren) ingediend met een bijlage.
- De aanklager heeft op 21 februari 2022 schriftelijk gereageerd.

5. Standpunt betrokkene

- 5.1 Betrokkene stelt zich op het standpunt dat de aanklager niet-ontvankelijk moet worden verklaard, omdat het Algemeen tuchtreglement 2020 niet van toepassing is en op grond van het wel toepasselijke reglement de vermeende overtredingen zijn verjaard, althans dat de mogelijkheid tot vervolging hiervan is vervallen. Hij heeft daartoe het volgende aangevoerd.
- 5.2 Volgens betrokkene leidt de toepassing van het Algemeen tuchtreglement 2020 tot een toetsing aan nieuwe normen (in het bijzonder artikel 4 lid 2 en artikel 5 lid 2) die niet bestonden ten tijde van de vermeende gedragingen en gebeurtenissen die tot de aangifte hebben geleid. Dit levert een schending op van fundamentele rechtsbeginselen, zoals het legaliteitsbeginsel, dat concreet inhoudt dat niemand gestraft mag worden zonder dat daar een voorafgaande wettelijke basis voor is. Door met terugwerkende kracht nieuwe normen van toepassing te verklaren, handelt de KNGU in strijd met de redelijkheid en billijkheid als bedoeld in artikel 2:8 BW en is er niet langer sprake van een eerlijk proces in de zin van artikel 6 EVRM.
- 5.3 Verder stelt betrokkene zich op het standpunt dat het destijds geldende tuchtreglement (de tuchtcommissie begrijpt dat betrokkene doelt op het Algemeen tuchtreglement 2015) een verjarings- en vervaltermijn kende (van twee maanden na de vermeende overtreding) waarna de klachten niet meer in behandeling konden worden genomen. Een (vermeend) feit - aldus betrokkene - dat volgens het destijds toepasselijke tuchtreglement inmiddels is verjaard, kan niet door invoering van een nieuw reglement waarin geen verjarings- of vervaltermijn (meer) is opgenomen, alsnog worden vervolgd. Dat is, gelet op uitspraken van het CAS, de strafkamer van de Hoge Raad en de Accountantskamer, eveneens in strijd met het bepaalde in artikel 2:8 BW alsmede met het fundamentele beginsel van een eerlijk proces, zoals gewaarborgd in het EVRM, aldus betrokkene.

6. Standpunt aanklager

- 6.1 De aanklager voert aan dat de vereisten van artikel 6 EVRM doorwerken als er sprake is van een 'criminal charge', maar dat naar vaste jurisprudentie tuchtrechtelijke procedures in de regel niet als zodanig worden aangeduid. Daarom is de werking van - onder meer - het legaliteitsbeginsel in het tuchtrecht beperkter dan in het strafrecht. In het Algemeen tuchtreglement 2020 zijn kernwaarden gecodificeerd die ook al golden in de periode waarin de vermeende overtredingen hebben plaatsgevonden. Volgens de aanklager is er dan ook weinig verschil tussen wat toen en nu als grensoverschrijdend gedrag moet worden aangemerkt en dit moet voor betrokkene (ook toen) duidelijk zijn geweest. De aanklager is daarom van mening dat er geen sprake is van strijd met het tuchtrechtelijk legaliteitsbeginsel dan wel met andere fundamentele rechtsbeginselen.
- 6.2 Verder betoogt de aanklager dat in eerdere uitspraken al is geoordeeld over de toepasselijkheid van het huidige tuchtreglement¹. Binnen het tuchtrecht gaat het erom dat een procedure 'fair' is. Het niet bestaan van een verjaringstermijn houdt volgens de aanklager niet in dat er direct sprake is van strijd met artikel 6 EVRM. In het onderhavige tuchtreglement zijn er voldoende mogelijkheden voor de betrokkene om zich te verweren tegen de meldingen en de aangifte. Een vergelijking met uitspraken van de Hoge Raad of Europese regelgeving in strafrechtelijke situaties gaat naar de mening van de aanklager mank en de overgangsbepaling in de tuchtrechtspraak voor accountants brengt niet mee dat elke andere regeling dan die overgangsbepaling 'niet zou kunnen' of in strijd zou zijn met enig rechtsbeginsel.

¹ Commissie van beroep, 4 oktober 2021, B2021003/2021-33-01

6.3 De aanklager wijst er nog op dat in artikel 27 lid 5 Algemeen tuchtreglement 2020 een hardheidsclausule is opgenomen die bepaalt dat op een melding of aangifte van toepassing zijn de bepalingen van het Algemeen tuchtreglement 2020 zoals die gelden op het moment van de melding of aangifte, *tenzij* deze toepassing een kennelijk onevenredige uitwerking heeft op de rechten en plichten van betrokkene. Betrokkene heeft niet (gemotiveerd) aangevoerd dat er omstandigheden zijn waardoor de toepassing van het Algemeen tuchtreglement 2020 in zijn specifieke geval onredelijk zou zijn. Uit de verklaringen van betrokkene blijkt dat hij nog gedetailleerde kennis heeft over de periode waarin de aan hem verweten gedragingen hebben plaatsgevonden en dat hij nog veel correspondentie uit de desbetreffende periode heeft bewaard. De aanklager is dan ook van mening dat betrokkene door onverkorte toepassing van het Algemeen tuchtreglement 2020 niet in zijn verdediging is geschaad. Het formele verweer kan niet slagen en de aanklager is ontvankelijk in zijn verzoek. De zaak dient inhoudelijk te worden voortgezet, aldus steeds de aanklager.

7. Beoordeling door de tuchtcommissie

bevoegdheid

7.1 Betrokkene was ten tijde van de hem verweten gedragingen lid van de KNGU. Op grond van de statuten van de KNGU worden overtredingen inzake algemeen tuchtrecht berecht door de tuchtcommissie van het ISR met inachtneming van het Algemeen tuchtreglement van het ISR. De bevoegdheid van het ISR is daarmee gegeven.

ontvankelijkheid

7.2 Uit het relaas van onderzoek, versie 16 december 2021, volgt dat de meldingen van grensoverschrijdend gedrag door betrokkene in de maanden augustus en september 2020 door het ISR zijn ontvangen. Deze meldingen zijn onderzocht en hebben uiteindelijk geleid tot de aangifte. Die aangifte dateert van 16 december 2021.

7.3 Het Algemeen tuchtreglement 2020 is in werking getreden op 30 juli 2020. In artikel 2 lid 1 Algemeen tuchtreglement 2020 is bepaald dat op feiten die zijn gepleegd vóór de inwerkingtreding van het Algemeen tuchtreglement 2020, het reglement dat geldt op de datum van aangifte, ook gelding heeft voor deze oudere feiten.

7.4 In artikel 12 lid 9 Algemeen tuchtreglement 2020 is bepaald dat een aangifte rechtsgeldig is wanneer degene tegen wie de aangifte zich richt, ten tijde van de overtreding lid was van de sportbond. Het staat vast dat betrokkene ten tijde van de hem verweten gedragingen lid was van de KNGU. De aangifte is gedaan op het moment dat het Algemeen tuchtreglement 2020 van kracht was zodat dit tuchtreglement, dat geen bepalingen bevat op grond waarvan van het beginsel van onmiddellijke werking zou moeten worden afgeweken, daarop van toepassing is.

7.5 Anders dan betrokkene betoogt, is de onmiddellijke werking in dit geval niet in strijd met het legaliteitsbeginsel en enig ander fundamenteel rechtsbeginsel.

7.6 Geen voorschrift verplicht ertoe de tuchtrechtelijke vervolging van tuchtrechtelijke overtredingen aan een bepaalde termijn te binden. Anders dan betrokkene betoogt is niet zo zeer sprake van het verstrijken van een verval- of verjaringstermijn, maar van een wijziging van een regel over ontvankelijkheid die niet ongeoorloofd is. Dit laat onverlet dat het tijdverloop tussen de gedragingen die aan de orde worden gesteld en de tuchtrechtelijke behandeling kan meebrengen dat de verdediging moeilijker is en dat aanleiding kan bestaan dit bij de inhoudelijke beoordeling in aanmerking te nemen.

- 7.7 In het licht hiervan is een wijziging in tuchtrechtelijk regime waarbij de aanvankelijk geldende termijn voor het aanhangig maken van een tuchtklacht wordt verlengd of komt te vervallen niet in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel of met de redelijkheid en billijkheid. Evenmin is daarom ook de toepassing van het Algemeen tuchtreglement 2020 in het geval van betrokkene onevenredig bezwarend te achten. Om al deze redenen is in dit geval evenmin sprake van strijd met de redelijkheid en billijkheid als bedoeld in artikel 2:8 BW dan wel artikel 6 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.
- 7.8 Het verweer van betrokkene dat met toepassing van het Algemeen tuchtreglement 2020 een toetsing plaatsvindt aan nieuwe normen (in het bijzonder artikel 4 lid 2 en artikel 5 lid 2) die niet bestonden ten tijde van de vermeende gedragingen en gebeurtenissen die tot de aangifte hebben geleid, zal hier verder onbesproken worden gelaten. Dit verweer is namelijk verweven met de inhoudelijke beoordeling van de zaak en daarop zal worden beslist nadat het debat hierover heeft plaatsgevonden.
- 7.9 De aanklager heeft nog aangevoerd dat een beroep op artikel 27 lid 5 Algemeen tuchtreglement 2020 moet stranden, omdat betrokkene in de ogen van de aanklager niet heeft gesteld of bewezen dat er omstandigheden zouden zijn waarom de toepassing van het Algemeen tuchtreglement 2020 in zijn specifieke geval onredelijk zou zijn. Maar nu betrokkene op dit artikel geen beroep heeft gedaan, behoeft daarop ook niet te worden beslist.

Conclusie

- 7.10 De tuchtcommissie is op grond van het bovenstaande van oordeel dat het Algemeen tuchtreglement 2020 van toepassing is in de onderhavige zaak en dat de aanklager ontvankelijk is in zijn verzoek.

8. Uitspraak

De tuchtcommissie:

- verklaart de aanklager ontvankelijk in zijn aangifte tegen betrokkene;
- stelt betrokkene in de gelegenheid om binnen vier weken na heden een inhoudelijk verweerschrift in te dienen;
- houdt iedere verdere beslissing aan.

Hilversum, 22 april 2022

mr. J.M.J.M. Doon
(Kamervoorzitter)

mr. M. van de Glind
(juridisch secretaris)

Afschrift verzonden d.d.: april 2022
Paraaf ambtelijk secretaris: